

ARNHEMSCHE

COURANT

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 'sweeks wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dingsdag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f 5 in de drie maanden. —

WOENSDAG 18 MEI.

De prijs der Advertentiën is, van een regel regels f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegel, voor elke plaatsing.

De ontwerpen van wet op het stemrecht in de steden en ten platten lande.

Ook deze ontwerpen zijn voor een groot gedeelte uit de reglementen voor het bestuur der steden en ten platte lande overgeschreven. Verbeteringen zijn het, dat in de som van het belasting-bedrag, ter uitoefening van het stemrecht, de belasting op de patenten mede begrepen is; dat de stemgeregtigten ten platten lande onmiddellijk, zonder tusschenkomst van kiezers-collegiën, de leden der provinciale staten zullen benoemen.

Zoude men aldus niet ook in de steden de benoeming tot leden der provinciale staten aan de stemgeregtigten kunnen opdragen? Bij de wet kan dit wel niet geschieden. Art. 130 der grondwet laat het bepalen van de wijze dier benoeming aan de reglementen over. Doch wat staat in den weg dat die reglementen herzien worden? Herzien, niet door den koning of volgens een door den minister gegeven voorschrift, maar door de gemeenten zelve. Dan had men gelegenheid het gehrekkige te verbeteren, het onthrekende aan te vullen. Die reglementen staan in naauw verband tot de voorgestelde wetten. De eene is zonder de andere slechts een werk. Met elkander alleen zullen zij een dragelijk geheel kunnen vormen, indien men ten minste van de zijde van het bestuur niet opziet tegen de groote moeite of andere bergen van zwarigheden, achter welke onze ministers gewoon zijn zich te verschansen.

Het ongelukkig stelsel van verkiezingen voor de stedelijke regeringen kan zekerlijk zonder nieuwe herziening der grondwet niet verbeterd worden. Dit belet echter niet, dat de wet en de reglementen, te gelijk herzien, zeer groote verbetering kunnen bewerken, welke grootendeels achterblijven moet, wanneer gemakkelijheid doet vreezen de hand aan de reglementen te slaan.

Wij gaven ook hier weder de treurige gevolgen van de ongelukkige herziening der grondwet. Volkomen waarheid worden de woorden, die de heer Thonbecke in het afgelopen jaar in het *Rechtsgeleerd Bijblad* schreef: » De wetgeving ten gevolge van artikel 6 zal stukwerk zijn, omdat men, bij de herziening des vorigen jaars, niet, de stoffe van art. 128 — 132 en van art. 132 los te maken uit de grondwet, en aan de wet te onderwerpen. »

Wat nu de ontwerpen zelve betreft, — zoo kennen zij stemrecht toe aan het een vijf en twintigste gedeelte van de bevolking der stad of van het platte land-district, uit de hoogst belasten te nemen. Jaarlijks zal dienoverkomstig de som bepaald worden, welke men zal behooren op te brengen om stemgeregtigd te zijn. Het gevolg daarvan zal kunnen wezen, dat menschen, die in dit jaar stemgeregtigten zijn, dit in het volgend jaar niet meer zullen wezen, hoewel zij evenveel in de belastingen blijven opbrengen, alleen dewijl anderen thans hooger dan vroeger aangeslagen hebben moeten worden. Zonder dat zij daartoe eenige aanleiding gegeven hebben, houdt men hen thans voor ongeschikt tot

het doen eener goede keus, niettegenstaande men hen vroeger daarvoor in staat hield. Hetzelfde kan bij de kiezers plaats vinden, waartoe zoo na mogelijk een zestigste gedeelte der bevolking genomen wordt.

Ook is de bepaling van een vijf en twintigste en zestigste gedeelte klein genoeg gesteld, wanneer men daarvan hen afreken, die wel medegesteld worden tot de heffing van de som, welke men in de belastingen betalen moet om stemgeregtigd te zijn, doch werkelijk tot de stemming niet mogen medewerken, gelijk vrouwen, minderjarigen, enz. Dit getal zal men veilig op een vierde, zoo niet op een derde, kunnen stellen.

Moet de bevoegdheid tot het uitoefenen van stemrecht alleen rusten op de betaling eener zekere som in de belastingen? De ontwerpen kennen geenen anderen grond. Zij volgen hierin de reglementen. Ook in België is het dus.

Er zijn echter verscheidene personen, welke alle vereischten tot het doen eener goede keus in zich vereenigen, behalve die der gevorderde opbrengst in de belasting. Is het billijk, is het verstandig deze deswege uit te sluiten? Dit zou verkeerd zijn. Hunne toelating rust op veel minder willekeurige som aan belastingen opbrengen, want noewel men nimmer buiten de bepaling van eenen census kan blijven, heeft deze echter altijd iets willekeurigs. Waarom rekent men hen, die juist die som of daarboven opbrengen, geschikt tot het doen van goede keuzen; maar hen, die weinige guldens minder opbrengen, onbevoegd?

In Pruisen kunnen zij het burgerrecht verkrijgen en tot *Stadverordneten* gekozen worden, op wier zedelijk gedrag niets te zeggen is en die zich het openbaar vertrouwen verworven hebben, mits de magistraat en de vergadering der *Stadverordneten* dit goedvinden.

In Frankrijk wordt van de leden en correspondenten van het instituut en van gepensioneerde officieren der land- en zeemagt, die een jaarlijksch inkomen van 1200 franken hebben en ten minste 3 jaren binnen het kies-district gewoond hebben, slechts de helft der gevorderde opbrengst in de belasting geëischt om kiezer te kunnen zijn bij de benoeming van een lid der Kamer van Gedeputeerden.

Bij de verkiezingen voor de gemeenteraden zijn van regtswege kiezers, zonder dat van hen eenige betaling van belastingen gevorderd wordt: de leden der regterlijke magt, der kamers van koophandel en fabrieken; regenten van gestichten van liefdadigheid; officieren der nationale garde; leden en correspondenten van het instituut of van eenig ander bij de wet opgericht of toegelaten geleerd genootschap; die den graad van doctor in een wetenschappelijk vak bezitten, na drie jaren inwoning in de gemeenten; advokaten, procureurs, notarissen, licenciaten in de rechten, medicijnen, letteren, met een vak van onderwijs belast bij de faculteit, bij welke zij hunnen graad verkregen hebben, na vijf jaren hun beroep uitgeoefend en in de gemeente gewoond te hebben; gepensioneerde ambtenaren,

zoo wel administrative als der regterlijke magt. Andere zoo burgerlijke als militaire ambtenaren, wanneer zij een pensioen van zes honderd franken 's jaars hebben; leerlingen der polytechnische school, die bij hun vertrek voor 's lands dienst bekwaam verklaard zijn, mits zij sedert twee jaren in de gemeente wonen; gepensioneerde land- en zeemagt-officieren.

Men zoekt vruchteloos hiervan iets in de ontwerpen. Ook de memorie van toelichting bewaart het zwijgen. De zaak is echter van te veel belang, om dus stilzwijgend voorbijgegaan te worden.

Aan de meesten, misschien ook nog aan eenige anderen, dient de stembevoegdheid medegedeeld te worden. Daar de grondwet in artikel 132 eischt, dat de stemgeregtigten in iedere stad een bij de wet te bepalen som betalen in de beschreven middelen, kan men hen niet van regtswege tot stemgeregtigten verklaren, maar men kan echter aan de eischen der billijkheid en rede gehoor geven, door van hen slechts eene zeer geringe opbrengst in de belasting te vorderen.

Buitenlandsche Berigten.

De Russen zullen nu spoedig hunnen zeeoverval tegen Tscherkessie beginnen, en de communicatiën zullen moeilijker worden dan ooit. Inzake de blokkade der Tscherkessische kustten zoo lang moet duren, tot dat de Russen het land veroverd hebben, dan kan zij ligtelijk meer dan honderd jaren duren.

Een Engelschman, die Tscherkessie zeer goed kent, verklaarde onlangs, dat hij, met een jaarlijksche ondersteuning van 500 p. st. annuum, zonder den bijstand van eenige mogendheid, de Russen in korten tijd uit Tscherkessie te verjagen. De bergbewoners blijven namelijk slechts zoo lang te zamen, als zij eenigen aanslag hebben uit te voeren; zooda zij buit en gewaardeerd gemaakt hebben gaan zij uitom ieder naar zijn land, zonder de vernieling der Russische forten te beven. Het zou dus slechts noodig zijn bestendig een klein Tscherkessen-korps onder de wapenen te houden.

DUITSCHLAND.

Hamburg, 10 mei. De Aken-Münstersche brandwaarborg-maatschappij zal, naar men stellig verzekert, zeer gemakkelijk hare schade kunnen betalen. Zij zou in het geheel niet zoo vele verzekeringen in Hamburg hebben loopen als het gezamenlijk bedrag harer reserves en loopende inkomsten uitmaakt. Volgens de laatste berekening zouden de verliezen, welke de Akensche en Keutische maatschappijen lijden, hoogstens een half miljoen mark banco ieder bedragen; eené star, welke deze maatschappijen zonder eenig bezwaar kunnen dragen. De verliezen der Sun-fire-office, dat men op 12 1/2 miljoen mark banco, die der Pacific-maatschappij op 10 miljoen. Bij den grooten brand te New York heeft eené enkele Engelsche maatschappij niet minder dan 15 miljoen dollars betaald. Men vertrouwt dan ook algemeen dat de Engelsche maatschappijen zullen betalen.

— Het afgebrande gedeelte bestaat iets meer dan een vierde en iets minder dan een derde der geheele stad en heeft ongeveer de gedaante van een staal- of ijzeren. De grootste lengte gaat van de Dijkstraat tot aan het tuchthuis, over de geheele stad; de grootste breedte van de Gausenmarkt tot aan het nieuwe schoolgebouw. Bijna

